

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. III. Lambacensibus clericis Benedictinos substituit, dotatque anno MLVI,
ex quibus verisimilius primos colonos accepit monasterium Mellicense:
Lambacensem ecclesiam instaurat, dedicatque anno ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
C. S.

sub abbatis ac monachorum Ordinis Benedictini, qui tunc temporis nulli erant Herbipoli; sed sub episcopi clerique Herbipolensis cura instituendum tradidit. Non etiam ejusdem pater Lambaci fundaverat cœnobium monachorum, sed clericorum, seu canonicorum collegium; in quod Adalbero filius, jam dudum episcopus, Benedictinos induxit et clericis substituit. Non potuit ergo Adalbero ante acceptum episcopatum in Lambacensi monasterio Benedictinum monachum professus esse, aut Benedictinos abbas reversisse.

contra Trithemium probatur.

51 Sed nec id postea factum esse, pariter novimus tum ex Vita edenda, tum ex ipsiusmet Adalberonis litteris foundationis monasterii Lambacensis, in quibus dicitur hic duos primos eidem monasterio, tum Benedictino, præfuisse abbates, Ekkebertum scilicet, et post hujus abdicacionem Becemannum; tum denique ex vetusto ejusdem monasterii abbatum Catalogo, quem sæpe laudatus Pezsius tom. II Script. rer. Austriac. vulgavit. Nam in hoc quoque nullus Adalberoni locus est, aut etiam esse potest. Denique recessit ille quidem ad Lambacense monasterium, in eoque supremum diem clausit ac sepultus fuit; at propterea minime necesse est, illum monachum fuisse dicere; expulsus enim e sede sua, quo potius se recepisset, quam Lambacum, hereditarium castrum suum, et ad monasterium, quod ibidem fundaverat, et in quo proinde tam hereditario, quam fundatoris jure, vivo receptus, ac mortuo sepultura ipsi debebatur. Unicus tamen locus asserto ejusdem monachatus faveat in Vita metrica, ubi de eodem Beato dicitur:

Perplacet æthereis reliquum traducere tempus

Obsequiis, sanctas, queis struxit, Fratribus, aedes,

Concordi innocuæ sociatum fœdere vitæ.

Hæc, inquam, monachatus illius faverent, nisi de solo convictu cum monachis accipienda esse, hæctenus dicta suaderent. Mitto plura, quia Mabilonius quoque ac Pezsius, ambo Benedictini, errorem Trithemii hic candidè agnoscunt.

Defuncto S. Brunoni in episcopatum succedit

52 Regressus igitur Herbipolim inter ecclesie cathedralis clericos Deo servire perrexit. Præerat ibidem tunc temporis, jamque ab anno 1055 præfuerat episcopus S. Bruno, vir doctrina et virtutibus clarus, cujus gesta, ut supra monui, in Opere nostro ad diem 17 Maii illustrata habes. Huic anno 1043 vita functo Adalbero omnium votis dignus successor datus est. Biographus noster, id satis inepte factum ait, aliquibus... elapsis diebus vel annis post ipsius e Parisiensi academia reditum; rectius poeta tempus signavit hoc modo:

Ultra lustra novem millenus volvitur annus.

Lustris hæc acceptis pro quinquenniis, is computus deducit ad annum 1043, cujus B. Adalberonis exordium re vera illigandum esse, etiam aliunde constat. Ipsius sanctum decessorem Brunonem ejusdem anni mense Maio obiisse, probatum est in Actis supra laudatis. Consonat Annalista Saxo, a Joanne Georgio Eckhardo tom. I Corporis historici mediæ ævi vulgatus, ubi col. 479 ad eundem annum habet: Bruno Wirceburgensis episcopus vi Kal. Junii obiit, pro quo Adalbero ordinatur.

anno 1043, die 29 Junii.

55 Ibidem col. 375 ad annum 1090 B. Adalberonis obitum recte signans, etiam diem, seu electionis seu ordinationis ejusdem annotavit, Adalbero, inquit, xx post beatum Burchardum sacrosanctæ Wirceburgensis ecclesie episcopus,

defuncto domno Brunone, in Kal. Julii constitutus, vixit post acceptum episcopatum annos XLV, menses III, dies VII, substitutis tamen (interim) duobus episcopis, Mainhardo Juniore, et Emehardo. Obiit pridie Nonis * Octobris in prædio patris sui, sepultus in monasterio suo Lambach, ubi in pace requiescit. Accuratissima esse hæc omnia Annalista asserta, ex dicendis constabit; quod vero hic ad numeros attinet, computa a pridie Nonas Octobris, seu a die 6 Octobris anni 1090 usque ad 5 Kalendas Julii, seu ad 29 Junii anni 1043, assignatos illius episcopatus annos, menses ac dies omnino reperies. Electus igitur, vel ordinatus episcopus fuit anno 1043, die 29 Junii, sanctis Apostolorum principibus Petro et Paulo sacra, quorum sanguine fundatam Ecclesiam Dei, dum vivit, adversus schismaticos strenue tutatus est. Confirmantur etiam hæc ex charta foundationis monasterii S. Stephani inferioris recitanda, in qua ejusdem beati Præsulis annus sedis duodecimus cum mense Martio anni Christi 1057 componitur.

* l. Nonas

§ III. Lambacensibus clericis Benedictinos substituit, dotatque anno MLVI, ex quibus verisimilius primos colonos accepit monasterium Mellicense: Lambacensem ecclesiam instaurat, dedicatque anno MLXXXIX.

Adalberonem in suscepto episcopatu, qui quo huic annexus est, ducatu Franconie strenue administrando omnes Præsulis ducesque partes explevisse, scribit biographus, eumque in primis a misericordia et justitia generaliter commendat, concinente poeta, qui de ejusdem pia in sacras aedes et personas Deo dicatas munificentia hæc subdidit:

Strenuus atque munificus Episcopus

Nam templa extruxit sublimibus alta columnis,

Cœnobiis posuit fundamina grata Tonanti, Efficiens donis opulenta et religione.

Ex hisce solum Lambacense memoratur in Vita, quia scilicet hujus scriptori, quem Lambacensem monachum fuisse, probavimus, potissimum propositum fuit, sui monasterii originem fundationemque ad posteros transmittere. De ceteris ex poeta agemus infra, de Lambacensi nunc loquamur.

55 Retulimus supra § 2, B. Adalberonem, S. Gebehardum, beatumque Altmannum, in pueritia vel adolescentia sua confabulantes, singulos sibi singulas episcopales sedes vaticinatos esse, singulaque a se condenda monasteria, in quibus communem carnis resurrectionem expectaturi essent, condicisse. Fidem juvenilibus dicta invenimus, dum Gebehardus Salisburgensis archiepiscopus creatus monasterium Admontense, Altmannus Pataviensis Gotvicense, et Adalbero Herbipolensis Lambacense fundaverunt. Erat Lambacum castrum, ut supra dictum est, comitum, Lambacensium ab eo ditorum, e quibus Arnoldus, vir potens et pius, ibidem in ecclesia, beate Dei Genitricis sacra, collegium duodecim clericorum fundaverat,

in Lambacensi ecclesia clericis substituit:

A fundaverat, in qua et cum conjugē sua Regila in suā familiæ sepulcro tumulatus fuit. Hanc Adalbero, utriusque filius et heres, usus consilio Pataviensis episcopi, in cuius diocesi is locus erat, obtentoque summi Pontificis consensu, in Benedictini instituti canobium convertit, aucta e possessionibus suis liberaliter dote, quæ atendis monachis abunde sufficeret, dataque dictis clericis optione, utrum mallent Benedictinis ibidem se aggregare, an cum honesto, dum victuri essent, stipendio recedere.

cujus rei tempus biographus, purgantia memorans,

56 Hæc certa sunt, et in Vita edenda latius exponentur. Verum de anno hujus fundationis dubitari potest, quamvis biographus noster Lambacensis, quas profert litteras, pro genuinis beati Fundatoris obtrudat. Harum prima pars Lambacensis monasterii fundationem, tam apud Pezium, quam apud Joannem abbatem, anno 1036 affigit, utrobique has chronicas notas exhibens: Actum est Ratisponæ anno Mlvi, Indictione viii, episcopatus autem domni Adalberonis xii. Atque hæc quidem notæ rectissime se habent; sed in eadem litterarum parte dicit Adalbero, idem monasterium, amotis inde clericis, sic a se fundatum esse cum licentia domni Apostolici, Papæ Gregorii (qui et Hilibrandus) ac consensu et consilio parrochiani episcopi Pataviensis, scilicet Altmanni. Eadem verbis suis ibidem præmiserat biographus, atque in secunda earundem litterarum parte denuo mentio fit de supra dicto episcopo Altmanno, ex cuius scilicet consensu et consilio fundatio facta fuisse dicta fuerat.

dubium facit:

57 Atqui constat, nec Gregorium, qui ante Pontificatum Hildebrandus appellatus fuit, seu S. Gregorium VII, ante annum 1075 fuisse creatum Pontificem, nec Altmannum ante annum 1065 factum esse episcopum Pataviensem; neque anno 1036 ullum alium nomine Gregorium, sed Victorem II in Romano S. Petri Cathedra, nec denique Altmannum alterum, sed Engelbertum vel Angelbertum, ejusdem B. Altmanni decessorem, in Pataviensi sedisse. Qua igitur ratione anno 1036 dicere potuit Adalbero, substitutos a se monachos clericis fuisse, consulto prius Altmanno Pataviensi episcopo, et obtenta a Gregorio, alias Hildebrando dicto, summo Pontifice, facultate? Ambigendum non est, quin aut in Romano Pontificis et Pataviensis episcopi nominibus, aut in anno Christi error cubet. Ne vero in anno Christi erratum esse credamus, omnino prohibent adscripta Indictio viii, et annus 12 episcopatus Adalberonis, quæ dicto anno 1036 sic congruunt, ut alteri nequeant aptari toto tempore Pontificatus Gregorii VII, et episcopatus Altmanni. Nam Indictio quidem 9 nulla cucurrit, eodem Gregorio sedente; annus vero duodecimus sedis Adalberonis decem circiter annis episcopatus Altmanni, et septemdecim Pontificatus Gregorii VII præcurrit.

verum hanc fundationem illegandam putamus anno 1036,

C 58 Ego annum Christi, quocum Indictio 9, annusque 12 episcopatus Adalberonis conveniunt, retinendum puto, ac vix dubito, quin vel ipsemet biographus, vel quidam alter sciolus, dum dictas Adalberonis litteras descripsit, Gregorii Altmannique nomina imperite addiderit, cum in iis solum legeretur: Domni Apostolici, et Parrochiani episcopi Pataviensis; ex conjectura scilicet ac vicinitate temporum ratus, eos istis vocabulis designari; maxime cum ex mox dicendis B. Altmannus eandem ecclesiam Lambacensem una cum B. Adalberone consecraverit. In hanc opinio-

nem eo pronus ire potuit biographus, quod ejusdem monasterii fundationem B. Adalberoni e sede sua jam exsulanti adscribat: quod etiam fecit poeta, si rerum ordinem in narrando servaverit; fortasse ambo decepti, quia ejusdem exsilio tempore ea ecclesia dedicata fuit. Ego assignatos in litteris numeros servare malim, quam ecclesie fundationem usque in annum 1084 vel sequentem cum poeta differre, aut etiam aliquot annis ante, exsulante tamen Adalberone, reponere cum biographo, tam imperito chronologo, ut ex aliis ejusdem ibidem dictis eadem fundatio etiam ad sæculum xii, dum scilicet beatus Fundator dudum obierat, referenda esset, ut suo loco videbimus.

59 Alterum, quod adversus opinionem meam argui potest, est diturnum triginta trium annorum spatium, quod fluxisse oportuerit inter Lambacensis monasterii fundationem factam anno 1036, ejusdemque ecclesie dedicationem, quæ in ejusdem instrumenti, seu litterarum, parte altera anno Incarnationis Dominicæ 1089, ordinationis vero Adalberonis xlii, illigatur. Hæc enim tam diturna sacri loci dedicationis dilatio eo tempore, quo pacatioris erant res Germaniæ, parum verisimilis merito potest videri. Me quoque dubium faceret hæc ratio, si crederem, de novæ ecclesie a fundamentis ab illo erecte, dum clericis substituit monachos, dedicatione hic agi; sed non est ita. Nam de instaurata dudum post inductos monachos ecclesia sermonem ibi esse, manifeste colligo ex iisdem litteris, in quibus beatus Antistes sic fatetur: Cum autem hoc monasterium instauratum... dedicaretur anno Mlxxxviii.

40 Nimirum Lambacensis ecclesia, in quam beatus Præsul Benedictinos monachos anno 1036 induxit, dudum ante fuerat consecrata, cum in hac ad eum usque annum divina peregerint duodecim clerici, ab ejusdem Beati patre Arnolde constituti et dotati; quam ob rem non egebat hæc nova dedicatione, ut in monachorum usus cederet. At cum hæc, quæ monasterii nomine hic venit, ab Adalberone instaurata dedicataque dicitur anno Mlxxxviii, quid potius censuebimus, quam eandem dudum, postquam Benedictinis tradita fuerat, ab ipso sic reparatam ac fortasse etiam ampliatam fuisse, ut denuo fuerit consecranda. Neque hæc igitur etiam ratio ob stare potest, quo minus, Lambacensem, de qua agimus, fundationem ex productis a biographo litteris factam credam anno Mlvi, Indictione viii, episcopatus autem domni Adalberonis xii; atque adeo etiam pro interpolationibus habeam, quæ de obtentis hunc in finem Gregorii VII facultate et Altmanni consensu, cum istis notis chronicis nequam componenda, in iisdem litteris dicuntur.

41 Admodum anceps mihi hic est mens Mabilonii, qui cum, ut dixi, Vitam B. Adalberonis in ii parte Sæculi vi Benedictini ex editione Joannis abbatis Lambacensis recitans, nihil ad biographi de Gregorio Altmannoque asserta observaverit, annum fundationis 1036 in eadem signatum tacite approbasse videtur; in Annalibus vero de eadem fundatione ad eundem annum silens, tandem ad annum 1088, quo ejusdem Lambacensis ecclesie dedicatio apud Joannem abbatem facta legitur, haud congrua narrat. Postquam enim dixerat, Arnoldum, B. Adalberonis patrem, monasterium duodecim clericorum secularium in suo illo Lambacensi castro constituisse; Inter ea, subdit ibidem num. 72, fervente Hen-

AUCTORE C. S.

neque obstat, quod Lambacensis ecclesia

anno 1080 fuerit consecrata.

F

Anceps de hisce Mabilonii, biographum secuti,

AUCTORE
C. S.

riciano schismate, Adalbero ejus (Arnoldi) filius, qui Wirzburgensem ecclesiam strenue regebat, et a schismaticis abhorrebat, sede sua pulsus, in paternum prædium, id est, Lambacum, se recepit, ejusque loci clericos in monachos convertit, adnuente Gregorio VII, cum consilio Altmanni episcopi Pataviensis, qui-cum novam ecclesiam hoc anno (1088) dedicavit xvii Kal. Octobris, anno episcopatus sui xlv, et tertio, quam locum reparaverat, ut idem Adalbero litteris suis testatur.

in Actis et
Annalibus
sensus.

42 Hoc in loco Mabillonius, scriptorem Vitæ secutus, fundationem monasterii exsilio Adalberonis innoxuit, sed contra quam in Actis fecerat, annum 1036 in litteris expressum, ceterasque notas chronicas cum ejusdem exsilio tempore et personarum adjunctis non componendum, prætermisit. Sed quid sibi vult idem Annalista Benedictinus, dum novam Lambacensem ecclesiam ab illo dedicatam, ait, hoc anno (1088) et tertio, quam locum renovaverat, ut idem Adalbero litteris suis testatur? Si per renovationem loci indicatam voluerit monachorum pro clericis secularibus substitutionem, hanc anno 1085 illigavit, ac proinde annis circiter 29 serius, quam eandem, puto, contigisse: si vero veteris ecclesie instaurationem, qualem supra dixi, non refragor, hanc anno 1085 ab illo captam esse; verum nec hanc, nec illam, huic anno assignandam esse, ex laudata per ipsum B. Adalberonis Vita efficiet, ut eam legenti patebit.

Primus Lambacensis abbas Ekkebertus, secundus Becemannus,

45 Anno itaque (ut putamus) 1036 B. Adalbero Lambacensis clericis substituit monachos Benedictinos, aliunde accessitos, iisque primum abbatem præfecit Ekkebertum quemdam, virum religiosum et humilem, qui parere malens, quam imperare, post incerti temporis prælaturam, multis precibus a beato Fundatore obtinuit, ut unus e monachis suis, Becemannus nomine, viventi sibi subrogaretur, ut docet ipsemet Adalbero in litteris reculentis, et vetus Catalogus abbatum Lambacensium, ab Hieronymo Pezio editus tom. II Scriptorum rerum Austriaicarum a col. 45. Verba Catalogi habe: Ekkebertus primus abbas a beato Adalberone episcopo Lambacensi loco prælatus est, qui postea humillimis obtinuit precibus, ut hoc absolveret jugo: et absolutus est, parvi pendens, ab hominibus vocari RABBI. Tum sequitur: Becemannus, unus e Fratribus suis (id est, Ekkeberti) auctoritate episcopi Alberonis*, et votiva Fratrum concordia petente, eligitur, durans usque ad finem vitæ. Hæc ibi, sed sine ullis notis chronicis, et tempore regiminis eorum.

* i. e. Adalberonis

tertius Sigiboldus, qui ad Mellicense monasterium,

44 In eodem Catalogo legitur Becemanno mortuo successus fuisse Sigiboldus, qui (ut additur) plures rexisset abbatias fertur, inter quas et Medellicam tenuit. Hinc, laudatus Pezius, verisimillimum fit, inquit, primos nostros Mellicenses Benedictinos ex Lambacensibus fuisse exortos; non vero ex Sublacensibus, ut ex traditionibus, nescio quibus, et recenti quodam domestico manuscripto probare contendit Anselmus Schrambius noster Chron. Mellic. parte 2, pag. 51. Quod Pezius hic recens Ms. appellat, Schrambius perantiquum codicem Ms. vocavit; uter rectius, nescio. At Lambacensem Catalogum suum Pezius majore sui parte ante medium sæculum xiii scriptum esse probat, quod eadem manu exaratus sit, qua Vita et miracula B. Adalberonis. Hæc de primis Mellicensis canobii co-

lonis Benedictinis opinio Pezii mihi quoque admodum verisimilis est.

45 Medellicam, nunc passim Mellicium, vulgo Mœlk, vetus Austriae Inferioris castrum, seu quod in eo erat, canonicorum secularium collegium, Leopoldus, inter marchiones Austriae hujus nominis tertius, fortasse B. Adalberonis exemplo usus, in Benedictinum monasterium commutavit anno 1089, eique Sigiboldum quemdam præfecit abbatem, ut probatum videri potest apud Calles part. 1 Annal. Austriae, pag. 405 et sequenti. Jam vero, si Leopoldus, ut verisimile est, id fecerit exemplo Adalberonis, qui tunc apud Lambacenses suos etiam in vivis supererat, cur credendus is sit novi monasterii sui Benedictinos colonos Sublaco ex Campania Romana potius, quam Lambaco ex proxima Austria Superiori accersisse? Certe vetustioris istius Lambacensis Catalogi scriptor non dubie asseverat, Sigiboldum, tertium Lambacensium abbatem, etiam Mellicensem abbatiam tenuisse; consentiuntque omnes, primum hujus loci abbatem Sigiboldum dictum fuisse. Si autem Leopoldus novo monasterio suo abbatem e Lambacensi canobio petierit, quidni etiam colonos?

a Leopoldo III, Austriae marchione fundatum.

46 Una hic formari potest difficultas ex tempore, quo Sigiboldus Lambacensibus præfuit, collato cum eo, quo Sigiboldus, Mellicensis abbas, cum colonis suis possessionem Mellicensis monasterii adivit, quod posterius apud supra laudatum Calles contigisse legitur anno 1089 in festo S. Benedicti, id est, die 21 Martii. At vero, cum B. Adalbero in litteris dedicationis ecclesie Lambacensis, die 14 Septembris anni 1089 factæ, solum duos Lambacensibus a se præfectos abbates, Ekkebertum et Becemannum memoret, verisimillime isdem etiam tum præerat Becemannus, atque idcirco Sigiboldus ille, qui ejusdem anni mense Martio in possessionem monasterii Mellicensis missus fuit, alius videri potest a Sigiboldo, Becemanni in abbatiam Lambacensem successore.

47 Ita est, si Sigiboldus abbatiam Lambacensem prius reverit, quam Mellicensem; at, si ex monacho Lambacensi factus abbas Mellicensis, deinde mortuo Becemanno, etiam Lambacensi monasterio præfectus, utrumque reverit, objecta difficultas evanescet. Hæc paulo latius, quam alias exigebat præsens argumentum, disputavi, tum quia hinc verisimile sit, B. Adalberonem exemplo, consilio et opera sua Leopoldum juisse ad celebrem illam Mellicensem abbatiam in Austria sua fundandam, quæ hodieque religione atque opibus floret; tum etiam quia ad ejusdem beati Præsulis gloriam pertinet, quod Lambacense monasterium, vivo Fundatore suo, triginta circiter ac trium annorum spatio tantum in virtutibus numeroque inquitinorum profecerit, ut dignum habitum fuerit, ex quo Leopoldus marchio Austriae religiosos colonos evocaret Mellicium, et hos illud concedere potuerit.

et utriusque canobii abbas præfuit.

48 Quæ inter Lambacensis monasterii fundationem, ejusdemque restauratæ ecclesie dedicationem contigerunt, aptius infra referentur continuata factorum serie, aliis interim ob similitudinem argumenti præmissis. B. Adalbero ab Henrici IV Germaniæ regis asseclis e sua pulsus sede Lambacensem ecclesiam sic instauravit, ut nova consecratione egeret. Scripsit ergo ad veterem amicam suam B. Altmannum, pro eadem Apostolicæ Sedis causa multa pariter passum, in cuius

Instauratam ecclesiam Lambacensem cum B. Altmanno

A *diocesi Pataviensi Lambacum erat, ut hanc sibi operam præstaret. Consensit ille, conductoque tempore Lambacum adveniens, eandem ecclesiam una cum B. Adalberone sollemniter dedicavit. Utriusque litteras, veræ pietatis, sanctæque amicitiae plenas, atque ipsam dedicationis sollemnitatem, cum exhibeat Vita edenda, solum hic exponam adjectas in Adalberonis instrumento notas chronicas pro figendo ejusdem dedicationis tempore, quod editio Joannis abbatis Lambacensis uno anno citius, quam Peziana præfert.*

Adalbero de-
dicat, non
anno 1088,

49 Apud Pezium sic loquitur Adalbero: Cum autem hoc ipsum monasterium, instauratum a supradicto episcopo Altmanno, et a me pariter dedicaretur anno Dominicæ Incarnationis MLXXXVIII, Indict. XII, Epacta VI, Concurr. VI, XVII Kal. Octobris, anno ordinationis domni Altmanni XXV, meique XLV. Easdem notas etiam exhibet editio abbatis præter annum Incarnationis, pro quo legit MLXXXVIII, cui etiam Mabillonius in Annalibus, hujus lectionem secutus, eam dedicationem illigavit. Sed cum Pezio legendum esse annum MLXXXVIII, omnino persuadent adscripta amborum dedicantium præsulum sedis tempora, Indictio et Epacta. Nam Altmannus, uti apud nos ad diem 8 Augusti probatum est, episcopatum suum anno 1063 ante diem 19 Junii orsus, solum vigesimum quartum sedis suæ annum numeravit mense Septembri anni 1088, anno vero 1089 vigesimum quintum. Pari modo B. Adalberonis episcopatus, cujus initium a die 29 Junii anni 1043 ducendum esse probavi, annus 45 componi nequit cum 18 Kalendas Octobris anni 1088, sed certe currebat eodem die anni 1089. Nec minus recte apposita se habet Indictio Romana, quæ tunc currebat duodecima anno 1089, anno autem 1088 undecima. Præterea Epacta VI tam bene convenit cum anno 1089, quam male cum 1088. Numeranda enim hic est Epacta non nostro modo, sed more veterum, qui eodem numero Epactas anni signabant, qui erat dierum lunarium die 22 Martii. Quam ob rem, cum anno 1089 novilunium incidit in diem 17 Martii, ejusdem mensis dies 22 fuit sexta lunæ, atque adeo ejusdem anni Epacta VI.

sed anno
1089.

30 Superstunt Concurrentes, quæ eodem anno 1089 non fuerunt sex, sed septem; verum hæc æque vitiosæ sunt in editione Joannis abbatis, et cedere debent ceteris epochis apprime consentientibus. Dedicata ergo fuit Lambacensis ecclesia anno 1089, die 18 Kalendas Octobris aut uno alterove die serius. Dixi: Aut uno, alterove die serius; quia in eadem Vita num. 55 etiam legitur hæc dedicatio facta die Kal. XVII Octobris, quo die in libello quoque Miraculorum num. 57, num. vero 54 XVI Kal. Octob. ejusdem dedicationis annua festivitas recurrisse dicitur. Verumtamen, in quolibet ex hisce locis diem male signatum malueris, ceteræ notæ chronicae integræ salvæque stabunt. si legendum sit XVIII Kal. Octob., contigerit dedicatio in festo Exaltationis sanctæ Crucis: Si XVII Kal. Oct., in Octava Nativitatis S. Mariæ Virginis, cui eadem ecclesia dedicata fuit; si denique XVI Kal. Octob., is anno 1089 fuit Dominicus, dedicationibus ecclesiarum opportunus, anno autem 1088 Sabbatum. Quo vero minus mireris, ista sollemniter fieri potuisse a duobus episcopis, e sedibus suis per Henricianos expulsis, observasse juvat, Welfonem Bavarie ducem, Leopoldumque Austriæ et Otocarum Styriæ marchiones, in quorum primi ducatu Lambacum erat, ac in aliorum duorum

Octobris Tomus III.

ditionibus ab Anaso fluxio ad Orientem pars maxima Pataviensis diocesis protendebatur, Pontificiis partibus tunc adhæsisse; quam ob rem et in eam partem B. Altmannus ab iisdem fuerat restitutus.

AUCTORE
C. S.

§ IV. Monasterium S. Stephani apud Herbipolim Benedictinis tradit, dotatque: Schwarzacense monasterium instaurat: Henrici IV regis Germaniæ legationem ad Saxonos obit: alia ejusdem in episcopatu gesta.

E

P ergo alia Deo dicata loca, quæ B. Adalberonis munificentia debentur, memorare. Præter jam præmissum Lambacense monasterium, Poeta noster, silente biographo, duo alia, ac in primis Herbipolense S. Stephani sic indicat:

Canonicos
ex suburbio
transfert

Wirzburgæ Stephano locuples ecclesia sancto

Mystarum fuerat, sedaria jura sequentum;
Hanc, Benedicte, tuo sacra vitæ, dive, trophæo,
Triginta adsciscens monachos, qui nocte dieque

Usque Deo canerent sacrarum encomia laudum.

Hujus loci fundationem clarissimus vir Joannes Fridericus Schannatus ex authographo, ut notat, vulgavit anno 1725 in prima Collectione vindemiarum litterariorum, unde juvat illam transcribere. In nomine sanctæ et individuae Trinitatis. Adelbero, sacrosanctæ ecclesiæ Wirzburgensis episcopus, universalis Ecclesiæ gratia vobis et pax a Deo multiplicetur. Amen. Quoniam gratuita Dei pietate, non nostris meritis, sed sola sua dignatione, in opus ministerii sui nos elegit; et, licet minus idoneos, super familiam suam dispensatores constituit, omni sollicitudine curare nos, convenit, ne pro infossa Domini pecunia ab ipso judicemur; sed pro ipsa discrete et fideliter erogata Ecce Dominicum post finem laboris audire mereamur.

F

32 Proinde notum esse volumus universæ ecclesiæ nostræ fidelibus, qualiter nos, pia præcedentium patrum et pontificum facta sequi cupientes, Deum in Sanctis suis honorare, loca sancta instaurare, adjuvare, et divinum servitium in ipsis ordinare decrevimus. Igitur, quod mente concepimus, Domino cooperante, perficiendi oportunitatem invenimus; nam locum et cœnobium, in vicino civitatis nostræ suburbio positum, et a venerabili prædecessore nostro, Heinricho antistite, fundatum, divina religioni et monastica professioni cernentes aptissimum, qualiter ipsum sublimare, et divinum inibi servitium amplificare possemus, nobiscum cogitavimus, et super hoc divina Clementiæ suffragium, et carissimorum fratrum nostrorum cepimus flagitare consilium; quorum provido et prudenti admodum usi consilio, fra-

in civitatem
Herbipolim,

58

tres